

Bruxelles, 2. srpnja 2019.
(OR. en)

10157/19

ECOFIN 612
UEM 215
SOC 464
EMPL 353
COMPET 493
ENV 583
EDUC 299
RECH 332
ENER 336
JAI 693
FSTR 115
REGIO 151

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	9928/19 - COM(2019) 504 final
Predmet:	Preporuka za PREPORUKU VIJEĆA o Nacionalnom programu reformi Danske za 2019. i davanje mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Danske za 2019.

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni nacrt preporuke Vijeća, kako su ga revidirali i usuglasili različiti odbori Vijeća na temelju prijedloga Komisije COM(2019) 504 final.

PREPORUKA VIJEĆA

od ...

o Nacionalnom programu reformi Danske za 2019. i davanje mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Danske za 2019.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 9. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

budući da:

- (1) Komisija je 21. studenoga 2018. donijela Godišnji pregled rasta, čime je označen početak europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika za 2019. Posebna je pozornost posvećena europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Prioritete Godišnjeg pregleda rasta potvrdilo je Europsko vijeće 21. ožujka 2019. Komisija je 21. studenoga 2018. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća² također donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu Danska nije utvrđena kao jedna od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje.
- (2) Izvješće za Dansku za 2019. objavljeno je 27. veljače 2019. U izvješću je ocijenjen napredak Danske u smislu preporuka za pojedinu zemlju koje je Vijeće donijelo 13. srpnja 2018.³, mjere poduzete kao odgovor na preporuke za pojedinu zemlju donesene prethodnih godina te napredak Danske u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva u okviru strategije Europa 2020.
- (3) Danska je 15. ožujka 2019. dostavila svoj Nacionalni program reformi za 2019., a 10. travnja 2019. svoj Program konvergencije za 2019. Kako bi se uzela u obzir njihova povezanost, oba su programa ocijenjena istodobno.

² Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.)

³ SL C 320, 10.9.2018., str. 16.

- (4) Pri programiranju u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova („ESI fondovi”) za razdoblje 2014. – 2020. u obzir su uzete relevantne preporuke za pojedine zemlje. Kako je predviđeno člankom 23. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴, ako je potrebno poduprijeti provedbu relevantnih preporuka Vijeća, Komisija može zatražiti od države članice da preispita i predloži izmjene svojeg sporazuma o partnerstvu i relevantnih programa. Komisija je pružila dodatne pojedinosti o tome kako bi primijenila tu odredbu u smjernicama o primjeni mjera kojima se učinkovitost ESI fondova povezuje s dobrim gospodarskim upravljanjem.
- (5) Danska je trenutačno obuhvaćena preventivnim dijelom Pakta o stabilnosti i rastu. Vlada u Programu konvergencije za 2019. planira ukupni deficit od 0,1 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) u 2019. i 2020. Na temelju ponovno izračunanog strukturnog salda⁵, planira se da će se srednjoročni proračunski cilj, tj. strukturni deficit od 0,5 % BDP-a, nastaviti ostvarivati tijekom programskog razdoblja do 2025. Prema Programu konvergencije za 2019. očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u 2019. smanjiti na 33,4 % i ostati stabilan u 2020. prije nego što poraste na 37,8 % BDP-a do 2025. Makroekonomski scenarij na kojem se temelje te proračunske projekcije vjerojatan je tijekom tog programskog razdoblja. Prema proljetnoj prognozi Komisije za 2019. predviđa se da će suficit strukturnog salda iznositi 0,9 % BDP-a u 2019. i 1,0 % BDP-a u 2020., što je iznad srednjoročnog proračunskog cilja. Rizici se odnose na manjak prihoda zbog nestabilnih komponenata, posebno poreza na prinos od mirovinske štednje. Općenito, Vijeće smatra da se očekuje da će Danska u 2019. i 2020. biti usklađena s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.

⁴ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁵ Ciklički prilagođen saldo bez jednokratnih i privremenih mjera koji je Komisija ponovno izračunala koristeći se zajednički dogovorenim metodologijom.

- (6) Za sustav istraživanja i inovacija u Danskoj karakteristične su visoke razine ulaganja, stabilna baza ljudskih resursa i znanstvena izvrsnost. No istraživanja i inovacije u Danskoj koncentrirani su na relativno mali broj dionika, kao što su velika poduzeća i zaklade, uglavnom u farmaceutskom i biotehnološkom sektoru, zbog čega je sustav istraživanja i inovacija potencijalno osjetljiv na vanjske šokove. Stoga se čini da bi trebalo više ulagati u rast vrlo inovativnih poduzeća.
- (7) Za poticanje održivog i uključivog rasta u Danskoj ključno je osigurati ponudu radne snage u okruženju demografskih i tehnoloških promjena te riješiti problem nedostatka radne snage, posebno kvalificiranih radnika i stručnjaka za informacijske i komunikacijske tehnologije. Reformama i ulaganjima kojima se povećava privlačnost, a time i stope sudjelovanja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, pozitivno će se utjecati na ponudu kvalificiranih radnika. Stalnim ulaganjima u obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje te digitalne vještine također bi se moglo doprinijeti rješavanju tog problema. Nadalje, bilo bi korisno usredotočiti se na bolju integraciju marginaliziranih skupina i skupina koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada. To se posebno odnosi na mlade s niskim stupnjem obrazovanja, osobe migrantskog podrijetla, osobe smanjene radne sposobnosti i osobe s invaliditetom. Osim toga, obrazovni rezultati djece migrantskog podrijetla i dalje predstavljaju problem.
- (8) Unatoč kvalitetnim cestama, cestovni promet sve je zagušeniji, osobito oko velikih gradova. Trebalo bi i dekarbonizirati sektor prometa, što ukazuje na prilike za ulaganja u održivu prometnu infrastrukturu radi dekarbonizacije sektora prometa i rješavanja problema cestovnog zagušenja, uključujući uvođenje infrastrukture za alternativna goriva. Vlada na odlasku predložila je plan za smanjenje zagušenja oko velikih gradova. Još se čeka donošenje tog plana, kojim se za razdoblje 2020. – 2030. dodjeljuje 112 milijardi DKK (gotovo 6 % BDP-a).

- (9) Iako je razina produktivnosti danskog gospodarstva i dalje među najvišima u Uniji, rast produktivnosti već desetljećima pada. Izvozna poduzeća ostvaruju veći rast produktivnosti od poduzeća koja su zaštićena od inozemne konkurencije. Iako je Danska poduzela mjere potpore rastu produktivnosti poduzeća u sektorima usluga usmjerenih na domaće tržište, rast produktivnosti i tržišno natjecanje u tim sektorima i dalje zaostaju. Danska je provela mjere za jačanje tržišnog natjecanja u financijskom sektoru te nastavlja provoditi strategiju u sektoru komunalnih usluga.
- (10) Nakon nekoliko godina visokog rasta, čini se da su stambene nekretnine precijenjene, osobito u glavnim urbanim područjima. Međutim, povećanja cijena stambenih nekretnina stabilizirala su se 2018. Nadalje, unatoč kontinuiranom padu, omjer zaduženosti kućanstava i raspoloživog dohotka i dalje je najveći u Uniji. Udio hipotekarnih kredita s promjenjivim kamatnim stopama i odgodom otplate postupno se smanjuje, ali je i dalje visok. Čini se da je novim makrobonitetnim mjerama obuzdan rast broja novih hipotekarnih kredita s vrlo visokim udjelom duga u dohotku i omjerom vrijednosti kredita i imovine. Danska tijela posljednjih su godina aktivirala i protuciklički zaštitni sloj kapitala i provela mjere za povećanje otpornosti banaka te su donijela reformu poreza na imovinu (koja stupa na snagu od 2021.) kojom se ukida prociklički sustav poreza na imovinu. Unatoč tome, kombinacija vrlo visokog udjela duga u dohotku, visoke zaduženosti s velikom izloženosti kamatnom riziku te precijenjenih stambenih nekretnina predstavlja rizik za gospodarsku i financijsku stabilnost te je stoga trajno praćenje opravdano.
- (11) Zbog velikog skandala s pranjem novca u koji je bila uključena jedna od najvećih financijskih institucija u državi, sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma postalo je prioritet za Dansku. Danski parlament postigao je političke dogovore o jačanju nadzora i novom paketu mjera za borbu protiv pranja novca koji sadržava strategiju borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma. Strategija se temelji na osam stupova, koji uključuju jačanje suradnje nadzornih tijela, financijsko-obavještajne jedinice i drugih relevantnih dionika. Unatoč tome, problemi još uvijek postoje, a financijski nadzornik tek mora donijeti dodatne mjere i smjernice za jačanje nadzora u tim područjima. Jednom kad se mjere donesu, potrebno je osigurati njihovu učinkovitu provedbu.

- (12) Programiranje fondova Unije u razdoblju 2021. – 2027. moglo bi doprinijeti uklanjanju nekih nedostataka utvrđenih u preporukama, a osobito u područjima iz Priloga D izvješću za Dansku za 2019. To bi Danskoj omogućilo da na najbolji način iskoristi ta sredstva u utvrđenim sektorima, vodeći računa o regionalnim razlikama.
- (13) Komisija je u okviru europskog semestra 2019. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Danske i objavila je u izvješću za Dansku za 2019. Ocijenila je i Program konvergencije za 2019., Nacionalni program reformi za 2019. i mjere poduzete kao odgovor na preporuke upućene Danskoj prethodnih godina. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Danskoj, nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije. To je učinila jer je potrebno ojačati ukupno gospodarsko upravljanje u Uniji na način da se na razini Unije doprinosi budućim nacionalnim odlukama.
- (14) Uzimajući u obzir tu ocjenu, Vijeće je preispitalo Program konvergencije za 2019. i prema njegovu mišljenju⁶ očekuje se da će Danska biti usklađena s Paktom o stabilnosti i rastu,

PREPORUČUJE da Danska u 2019. i 2020. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Usmjeriti investicijsku politiku na obrazovanje i vještine, istraživanja i inovacije kako bi se inovacijska osnova proširila i uključila više poduzeća te na održivi promet kako bi se riješio problem zagušenja cestovnog prometa.
2. Osigurati učinkovit nadzor i provedbu okvira za sprečavanje pranja novca.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik

⁶ Na temelju članka 9. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.